

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОБОРУ ЗМІСТУ РОБОТИ ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

(258,6 Мдж), кормових одиниць (350,9 Мдж) були у варіанті, де трави удобрювали мінеральними добривами в дозі $N_{60}P_{60}K_{60}$, а найнижча енергоємність сухої речовини і кормових одиниць – в варіантах $P_{30}K_{30}$ і $P_{60}K_{60}$.

Висновки.

1. В умовах гірсько-лісового поясу Карпат у сівозмінах з однорічним використанням травостою найрентабельніше (177 %) вирощувати конюшину лучну, використовуючи її переважно на зелений корм.

2. На сіяних луках, з ближчими до нейтральних ґрунтами й тривалішим використанням травостою, переважно для сінокісного використання, в склад травосумішок найвигідніше включати, менш облиствені ніж конюшина лучна, люцерну посівну та лядвенець рогатий і мінімізувати втрати від осипання листя під час сінозаготівлі та отримувати середньорічну

продуктивність 127 – 107 ц/га кормових одиниць, 130,8 – 114,2 Мдж/га обмінної енергії для ВРХ, 20,95 – 19,4 ц/га перетравного протеїну при рентабельності 66,4 – 50,4 %.

1. Грига В.А. Основні види кормових трав. Злакові. Луки Карпат. Ужгород: "Карпати", 1981. – С. 23 – 68.

2. Кияк Г.С. Поліпшення та використання лук та пасовищ. К., 1956

3. Методические указания по проведению полевых опытов с кормовыми культурами. Под ред. Новоселова Ю.К., Харькова Г.Д., Шеховцова Н.С. ВНИИК имени В.Р. Вильямса, М., 1983. – 197 с.

4. Олішинський С.Й., Ключева Г.М., Ющак В.С. Підвищення продуктивності кормових угідь Карпат // Проблеми гірського землеробства і тваринництва/ Ужгород: Карпати, 1973, С.49 – 55.

Олексій Торубара, кандидат педагогічних наук, доцент,

декан індустріально-педагогічного факультету
Чернігівського державного педагогічного університету
імені Т. Г. Шевченка

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОБОРУ ЗМІСТУ РОБОТИ ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

У статті аналізується структура змісту сучасної позашкільної освіти. Досліджується аспект особливостей інформаційно-діяльнісного компонента позашкільної освіти. Визначені перспективи дослідження комунікативного та рефлексивного компонентів позашкільної освіти.

Постановка проблеми. У сучасних умовах одним із завдань освіти визначений всебічний розвиток особистості дитини. У цьому аспекті проблеми важливе місце належить позашкільним закладам освіти. Оскільки для розвитку індивідуальних особливостей дитини, у кожному конкретному випадку, не потрібний увесь спектр досвіду суспільства, у ньому виділяють такі основні, необхідні елементи, засвоєння яких повинно забезпечити виконання завдань, поставлених суспільством перед позашкільною освітою. Кожному елементу соціального досвіду відповідає певний елемент змісту освіти.

Зміст позашкільної освіти – складне утворення. У дидактиці зміст освіти трактується як система, певним способом упорядкована множина компонентів, що є структурованими і функціонально пов'язаними між собою частинами цілого.

Мета статті – розглянути зміст позашкільної

освіти як систему та визначити його склад і структуру, шляхи оптимального добору основних компонентів, виявлення їх властивостей та взаємозв'язків.

Виклад основного матеріалу.

Системоутворювальну роль у змісті позашкільної освіти виконує її мета як бажане передбачення результату, що зв'язує в одне ціле складові педагогічної системи. Взаємопов'язаним з поняттям мети є поняття функції.

Мета сучасної позашкільної освіти – це формування цілісної особистості в гармонії всіх її культурних якостей. Основною функцією позашкільної освіти, її змісту є забезпечення успішної соціалізації учня. Відповідно до мети і функцій позашкільної освіти здійснюється перетворення уявлення суспільства про конкретно-історичну особистість, про керівництво її розвитком, що є необхідною ланкою при переході від проблеми особистості до проблеми структури освіти в цілому.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОБОРУ ЗМІСТУ РОБОТИ ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ

Це уявлення конкретизується у проєктованій моделі сучасної людини і виступає передумовою і цільовою основою для конструювання змісту позашкільної освіти. Структура моделі сучасної людини має відповідати структурі змісту позашкільної освіти [5, 30].

Виходячи з цього, склад і структура змісту позашкільної освіти визначається відповідно до мети освіти, конкретизованої у проєктованій моделі вихованця позашкільного закладу, до її функцій – на основі розробленого у психологічній і педагогічній науках комплексного підходу, згідно з яким при конструюванні змісту позашкільної освіти враховується структура діяльності, структура особистості і логіка її становлення [4, 111].

чинників формування суб'єктного досвіду учня, необхідність утворення якого повинно враховуватися під час конструювання змісту позашкільної освіти.

Складові структури особистості відповідають компонентам моделі учня позашкільного закладу, в якій передбачено формування інформаційних, діяльнісно-творчих, а також компетенцій саморозвитку і самоосвіти та на їх основі – полікультурних і загалом соціальних компетенцій. Тобто структура особистості, в якій виділяються такі компоненти, як діяльність, спілкування і самопізнання, є основою моделі учня позашкільного закладу освіти, а як результат – змісту позашкільної освіти (рис. 1).

Рис. 1. Склад та структура змісту сучасної позашкільної освіти

Дидактичною домінантою комплексного підходу у визначенні складу і структури змісту позашкільної освіти, згідно з поставленими завданнями, є визнання центральним моментом освіти особистості вихованця, необхідності створення сприятливих умов для його становлення, успішного входження у життя суспільства. Відповідно комплексність у формуванні змісту позашкільної освіти враховує: структуру процесу соціалізації, структуру особистості та структуру діяльності.

Відомо, що соціалізація особистості відбувається у сферах діяльності, спілкування, самосвідомості. Усі зазначені сторони формуються у кожній дитини, і її становлення підпорядковане загальним для всіх закономірностям. У той же час цей процес є завжди індивідуальним через неповторність особливостей генетичної програми і досвіду життєдіяльності особистості. Тому індивідуальні особливості виступають одним з основних

Центральне місце серед компонентів структури особистості за своїм значенням, а значить, і впливом на структуру змісту освіти займають якості людини, інваріантні специфіці окремих видів діяльності.

Розглянемо структуру діяльності як основу для визначення структури змісту позашкільної освіти. Діяльнісний підхід до визначення змісту освіти розроблений у філософській, психологічній і педагогічній науках (П. Гальперін, М. Каган, О. Леонт'єв, І. Лернер, Е. Маркарян та ін.).

За С. Батишевим, діяльність визначається основним способом існування людини. “Діяльнісна сутність людини” полягає у тому, що її становлення здійснюється лише в процесі діяльності, яка охоплює матеріально-практичні, інтелектуальні, психічні процеси, і внаслідок цього особистість набуває певної структури [2, 11].

Загальна структура діяльності розроблена у психології. Спираючись на ідеї Л. Виготського, О. Леонт'єв визначив такі її складові: потреба –

